

Selonteko sisäisestä valvonnasta ja sisäisen tarkastuksen toimintasuunnitelma

1148/02.02.01/2018

Khall 20.08.2018 § 269

Kuntalain (39 §) mukaan kunnanhallituksen on huolehdittava kunnan sisäisestä valvonnasta ja riskien hallinnasta. Tilinpäätöksen yhteydessä (Khall 26.3.2018 § 93) hallitus on antanut selonteon sisäisen valvonnan järjestämisestä. Selonteossa viitataan tarpeeseen päivittää sisäisen tarkastuksen toimintasuunnitelmaan, joka on viimeksi laadittu vuosille 2013-2014. Hallintosäännön (37 §) mukaan sisäisen tarkastuksen toiminnan tarkoitus, tehtävät ja vastuut määritellään kunnanhallituksen hyväksymässä sisäisen tarkastuksen toimintaohjeessa.

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteet on valtuusto hyväksynyt 29.9.2014. Kuntalain (14 §) mukaan valtuuston tulee päättää sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteista. Perusteiden päivittäminen lähivuosi-
na on tarpeen uuden hallintosäännön ja toimintaympäristön muuttumisen näkökulmista.

Vastuunjako:

Euran kunnan hallintosäännössä sisäistä valvontaa ja riskienhallintaa on käsitelty luvussa 10. **Lautakunta** vastaa toimialallaan sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä. **Kunnanjohtaja sekä tilivelvolliset palvelualueiden johtajat ja vastualueiden johtavat viranhaltijat** ovat omalta toimialueeltaan vastuussa sisäisen valvonnan ja riskien hallinnan toimeenpanosta, ohjeistamisesta ja raportoinnista. **Konsernijohto** vastaa konserniyhteisöjen ohjauksesta sekä niiden sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä ja tuloksellisuuden valvonnasta. Konserniohje on hyväksytty 12.2.2018 (Khall 42 §).

Talousjohtaja ja hallintojohtaja ovat valmistelleet sisäisen tarkastuksen toimintasuunnitelmaa vuosille 2018-2019. Hallintosäännön (71 §) mukaan sisäinen tarkastus arvioi objektiivisesti sisäisen valvonnan, riskienhallinnan ja konsernivalvonnan järjestämistä ja tuloksellisuutta, raportoi arvioinnin tuloksista sekä esittää toimenpide-ehdotuksia järjestelmän kehittämiseksi. Toimintasuunnitelman tavoitteena on uudistaa sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteita kartoittamalla mahdollisia puutteita ohjeiden toimeenpanossa, ohjeistuksissa ja raportoinnissa.

Sisäisen tarkastuksen toimintasuunnitelman painopisteet 2018-2019 ovat:

1. Säännösten, määräysten ja päätösten noudattaminen

Viranhaltijapäätöksiin liittyvä ohjeistus on uusittu alkuvuonna 2018. Ohjeistuksen jalkauttaminen on jäänyt kesken ja siinä on puutteita etenkin henkilöstöpäätöksiensä osalta. Päätöksentekokäytännöt vaihtelevat eri yksiköiden välillä.

Toimenpiteet:

- Viranhaltijapäätösohjeistusta ja tähän liittyviä käytäntöjä arvioidaan yhdessä esimiesten kanssa. Ohjeistusta päivitetään palautteen perusteella / Kankaanranta
- Toimielimille laaditaan ohje päätöksentekoon liittyen / Kankaanranta

2. Talouden, tavoitteiden ja tuloksellisuuden arviointi

- Talousarvioprosessiin liittyen tulee kehittää seuraavia osa-alueita
- > Palvelualueiden tuloksellisuuden seurannan selkeyttäminen
 - > Riskienhallinta sisällyttäminen osaksi toimintaympäristön arviointia
 - > Investointien suunnitelmallisuus ja käyttötalouteen kuuluvien kustannustenjaon läpikäyminen
 - > Sisäisen vuokran perusteet ja toimintamalli

Toimenpiteet: Tarkastetaan miten edellä luetellut asiat on saatu osaksi talousarvioprosessia / Aalto

3. Konserniohjauksen kehittäminen

Konserniohje on hyväksytty JVP Oy:tä lukuunottamatta tytäryhtiöissä.

Toimenpiteet: Tarkastellaan miten konserniyhtiöiden tuloksellisuuden seuranta osana neljännesvuosiraportointia on kehittynyt / Aalto

4. Omaisuuden hallinta ja sopimusvalvonta

Euran kunnan hankintaohjeistus on laadittu ja hyväksytty syksyllä 2017. Hankintajuridisiin kysymyksiin on suositeltu käytettävän asiantuntijapalvelua. Uusi sähköinen hankintajärjestelmä otettiin käyttöön alkuvuodesta.

Toimenpiteet

- Hankintaprosessien tarkastaminen ja laskujen hyväksymisen käytäntöjen yhdenmukaisuuden tarkastaminen talouspalveluiden ja palvelualueiden välisissä säännöllisissä palaverissa. / Aalto
- Tarkastetaan (Dynastyn) sopimushallinnan käytäntöjä - onko järjestelmä tiedossa kaikilla ja miten hälytykset sopimusten määräpäivistä saadaan käyttöön. / Kankaanranta
- Pitkän tähtäimen suunnitelmien laatiminen kiinteistöistä / Aalto

5. Tiedonhallinta ja tietosuoja-asetus

Dynasty-asianhallintajärjestelmässä taustalla oleva tiedonhallintajärjestelmä ollaan ottamassa käyttöön parin vuoden projektin aikana. Tietosuoja-asetus tuli voimaan 25.5.2018, joka muun muassa velvoittaa erilaisten rekisterien ylläpitäjät laatimaan rekisteriselosteet.

Toimenpiteet:

- Seurataan aktiivisesti TOS-projektin etenemistä. Projektiryhmä asettaa välitavoitteita, joilla varmistetaan pitkän projektin tuloksellisuus. / Kankaanranta
- Varmistetaan että palvelualueet ovat kuvanneet kaikki henkilörekisterit rekisteriselosteiksi ja että ne löytyvät Dynastystä ja kotisivuilta. Lisäksi hallintopalveluiden tehtävänä on varmistaa, että kaikki muut EU:n tietosuoja-asetuksen velvoitteet tulevat täytetyiksi. Muun muas-

sa henkilötietoja käsittelevä henkilöstö tulee kouluttaa. / Kankaanranta

6. Palvelusetelien käyttöönotto

Palvelusetelit on otettu käyttöön vanhusten asumispalveluissa ja lasten päiväkotihoidossa. Palvelusetelimallin tarkoitus on joustavoittaa kunnan palvelurakennetta mahdollistamalla yksityisten palveluiden käyttöä.

Toimenpiteet: tarkastetaan miten palvelusetelimallin käyttöönotto on sujunut ja mitä se on vaikuttanut kustannuksiin. / Aalto

7. Henkilöstöraportoinnin ja esimiestyön kehittäminen

Riskienhallinnan kannalta esimiestyöskentely ja henkilöstöhallinto ovat keskeisessä asemassa.

Toimenpiteet:

- Huolehditaan keväällä 2018 hankitun HR-järjestelmän huolellisesta käyttöönotosta. Loppusyksyllä 2018 koulutetaan esimiehet ja jatkossa hallintopalveluiden on huolehdittava jatkuvasta käyttäjätuesta. / Kankaanranta
- Esimiehille järjestetään koulutuksia ja annetaan ohjeistuksia esimiestyön tueksi. Koulutuksilla ja ohjeistuksilla pyritään varmistamaan prosessien toimivuus ja ennen kaikkea yhtenäiset käytännöt koko kunnassa. / Kankaanranta

8. Käteiskassat, ALV tarkastus ja tilinkäyttövaltuudet

Käteiskassat tarkastetaan vuosittain. ALV kirjauksista on tehty tarkastus keväällä.

Toimenpiteet:

Käteiskassojen saldojen lisäksi käydään läpi myös käytännöt ja ohjeistuksen uusimisen tarve. ALV tarkastuksen tulokset käydään läpi palvelualueen tapaamisissa. Tilinkäyttövaltuudet tarkastetaan ja oheistusta täsmennetään. / Aalto

Valmistelu ja lisätiedot: Talousjohtaja Katja Aalto, puh. 044 422 4059
hallintojohtaja Kari Kankaanranta, puh. 044 422 4020.

Ehdotus

Kunnanjohtaja:
Kunnanhallitus hyväksyy edellä selostetun sisäisen tarkastuksen toimintasuunnitelman vuosille 2018-2019.

Päätös

Kunnanhallitus:
Päätösehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Khall 30.03.2020 § 86

Selonteko sisäisestä valvonnasta ja sisäisen tarkastuksen toimintasuunnitelma:

1. Säännösten, määräysten ja päätösten noudattaminen

Viranhaltijapäätöksiin liittyvä ohjeistus on uusittu alkuvuonna 2018.

Ohjeistuksen jalkauttaminen on jäänyt kesken ja siinä on puutteita etenkin henkilöstöpäätöksiensä osalta. Päätöksentekokäytännöt vaihtelevat eri yksiköiden välillä.

Toimenpiteet:

- Viranhaltijapäätösohjeistusta ja tähän liittyviä käytäntöjä arvioidaan yhdessä esimiesten kanssa. Ohjeistusta päivitetään palautteen perusteella / Kankaanranta
- Toimielimille laaditaan ohje päätöksentekoon liittyen / Kankaanranta

Toteuma:

- Viranhaltijapäätöksiin liittyvää ohjeistusta on päivitetty, mutta uusittua ohjeistusta ei ole vielä julkaistu. Erityisen ongelmallisia ovat henkilöstöpäätökset. Erityisesti rajanveto Dynastyssa tehtävien päätösten ja Web-päätösten välillä on haastava. Näissä on pyritty ohjeistamaan tapauskohtaisesti
- Palvelualueiden hallintosihteerit ovat aloittaneet tapaamiset säännöllisesti, jonka myötä toimielinten esityslista- kokous- ja pöytäkirjakäytäntöihin on pyritty saamaan yhtenäisyyttä

2. Talouden, tavoitteiden ja tuloksellisuuden arviointi

- Talousarvioprosessiin liittyen tulee kehittää seuraavia osa-alueita
- > Palvelualueiden tuloksellisuuden seurannan selkeyttäminen
 - > Riskienhallinta sisällyttäminen osaksi toimintaympäristön arviointia
 - > Investointien suunnitelmallisuus ja käyttötalouteen kuuluvien kustannustenjaon läpikäyminen
 - > Sisäisen vuokran perusteet ja toimintamalli

Toimenpiteet: Tarkastetaan miten edellä luetellut asiat on saatu osaksi talousarvioprosessia / Aalto

Toteuma: Nykyinen strategia koetaan hankalaksi ja uuden strategian laadinta ollaan aloittamassa. Tuloksellisuuden ja vaikuttavuuden arviointia on kuntatasoisesti koordinoitu hyvinvointikertomuksen laadintaprosessissa. Tuloksellisuuden seuranta tehdään monen eri toimijan taholta, joka on koettu palvelualueilla sekavana ja aikaa vievänä. Vuosikelloajattelun selkiinntäminen täytyisi saada kunnan yhteiseksi tavoitteeksi. Riskienhallinta on joillakin palvelualueilla otettu osaksi vuosittaista suunnittelua, mutta koko kuntatason arviointi puuttuu. Investointien suunnitelmallisuuteen tähtäävä hankesuunnitelma on valmis teilla teknisissä palveluissa, samoin sisäisen vuokran perusteet ja toimintamalli..

3. Konserniohjauksen kehittäminen

Konserniohje on hyväksytty JVP Oy:tä lukuunottamatta tytäryhtiöissä.

Toimenpiteet: Tarkastellaan miten konserniyhtiöiden tuloksellisuuden seuranta osana neljännesvuosiraportointia on kehittynyt / Aalto

Toteuma: Konserniyhtiöiden raportointi osana neljännesvuosiraportointia on ollut pääsääntöisesti kattavaa.

4. Omaisuuuden hallinta ja sopimusvalvonta

Euran kunnan hankintaohjeistus on laadittu ja hyväksytty syksyllä 2017. Hankintajuridisiin kysymyksiin on suositeltu käytettävän asiantuntijapalvelua. Uusi sähköinen hankintajärjestelmä otettiin käyttöön alkuvuodesta.

Toimenpiteet

- Hankintaprosessien tarkastaminen ja laskujen hyväksymisen käytäntöjen yhdenmukaisuuden tarkastaminen talouspalveluiden ja palvelualueiden välisissä säännöllisissä palaverissa. / Aalto
- Tarkastetaan (Dynastyn) sopimushallinnan käytäntöjä - onko järjestelmä tiedossa kaikilla ja miten hälytykset sopimusten määräpäivistä saadaan käyttöön. / Kankaanranta
- Pitkän tähtäimen suunnitelmien laatiminen kiinteistöistä / Aalto

Toteuma

- Hankintaprosessit ovat sujuneet pääsääntöisesti isommista ongelmista ja sähköistä tarjousportaalia käytetään pääsääntöisesti. Laskujen hyväksymisen käytäntö on muuttunut uuden laskujenkierto-ohjelman myötä, siten että kaikilla laskuilla on nyt erikseen sekä tarkastaja että hyväksyjä. Myös palkat hyväksytään erikseen.
- Sopimukset liitetään Dynastyn sopimusten hallintaan. Palvelualueet liittävät omat sopimuksensa. Hälytysjärjestelmän käyttöönotto on vielä kesken.
- PTS suunnitelmien laadinta on teknisissä palveluissa kesken, mutta kuntakonsernin vuokra-asuinnoista on tehty ensimmäinen yhteinen suunnitelma niiden kehittämiseksi

5. Tiedonhallinta ja tietosuoja-asetus

Dynasty-asianhallintajärjestelmässä taustalla oleva tiedonhallintajärjestelmä ollaan ottamassa käyttöön parin vuoden projektin aikana. Tietosuoja-asetus tuli voimaan 25.5.2018, joka muun muassa velvoittaa erilaisten rekisterien ylläpitäjät laatimaan rekisteriselosteet.

Toimenpiteet:

- Seurataan aktiivisesti TOS-projektin etenemistä. Projektiryhmä asettaa välitavoitteita, joilla varmistetaan pitkän projektin tuloksellisuus. / Kankaanranta
- Varmistetaan että palvelualueet ovat kuvanneet kaikki henkilörekisterit rekisteriselosteiksi ja että ne löytyvät Dynastyä ja kotisivuilta. Lisäksi hallintopalveluiden tehtävänä on varmistaa, että kaikki muut EU:n tietosuoja-asetuksen velvoitteet tulevat täytetyiksi. Muun muassa henkilötietoja käsittelevä henkilöstö tulee kouluttaa. / Kankaanranta

Toteuma:

- TOS-projekti eteni suunnitelmien mukaan keväääseen 2019 saakka, jonka jälkeen vastuuhenkilö siirtyi osittain muihin tehtäviin. Syksyllä 2019 projektin vastuuhenkilö siirtyi kokonaan toisiin tehtäviin. Tiedonohjaussuunnitelma on tarkoitus saattaa valmiiksi yhteistyössä järjestelmätoimittajan kanssa ilman merkittävää ylimääräistä henkilöresurssointia..
- EU:n tietosuoja-asetuksen velvoitteet on tehty. Rekisteriselosteet on laadittu. Kunnan verkkosivuille on avattu näille oma alisivu. Henkilöstölle on otettu käyttöön sähköinen koulutusjärjestelmä tietosuojaosaamisen tason nostamiseksi. Tietosuojatyöryhmä koordinoi asetuksen velvoitteiden nou-

dattamista ja tekee tähän liittyviä tarvittavia toimenpiteitä.

6. Palvelusetelien käyttöönotto

Palvelusetelit on otettu käyttöön vanhusten asumispalveluissa ja lasten päiväkotihoidossa. Palvelusetelimallin tarkoitus on joustavoittaa kunnan palvelurakennetta mahdollistamalla yksityisten palveluiden käyttöä.

Toimenpiteet: tarkastetaan miten palvelusetelimallin käyttöönotto on sujunut ja mitä se on vaikuttanut kustannuksiin. / Aalto

Toteuma: Palvelusetelimallin käyttöönoton tarkasteluun ei ole ollut resursseja. Lasten päiväkotihoidossa ison toimijan konkurssi vähensi huomattavasti palvelusetelien käyttöä.

7. Henkilöstöraportoinnin ja esimiestyön kehittäminen

Riskienhallinnan kannalta esimiestyöskentely ja henkilöstöhallinto ovat keskeisessä asemassa.

Toimenpiteet:

- Huolehditaan keväällä 2018 hankitun HR-järjestelmän huolellisesta käytöstä. Loppusyksyllä 2018 koulutetaan esimiehet ja jatkossa hallintopalveluiden on huolehdittava jatkuvasta käyttäjätuesta. / Kankaanranta
- Esimiehille järjestetään koulutuksia ja annetaan ohjeistuksia esimiestyön tueksi. Koulutuksilla ja ohjeistuksilla pyritään varmistamaan prosessien toimivuus ja ennen kaikkea yhtenäiset käytännöt koko kunnassa. / Kankaanranta

Toteuma:

- HR-raportointijärjestelmän käyttöönotto valmistui loppuvuonna 2018. Kaikki kunnan esimiehet koulutettiin järjestelmän käyttöä varten helmikuussa 2019. Samoissa koulutuksissa esimiehille koulutettiin uudistetun varhaisen tuen ja tuetun paluun mallin käyttö terveysperusteisten poissaolojen vähentämiseksi. Hallintopalvelut ovat antaneet käyttäjätukea säännöllisesti.
- Esimiehille on järjestetty esimiesiltapäiviä syksystä 2018 alkaen säännöllisesti noin kolmen kuukauden välein.

8. Käteiskassat, ALV tarkastus ja tilinkäyttövaltuudet

Käteiskassat tarkastetaan vuosittain. ALV kirjauksista on tehty tarkastus keväällä.

Toimenpiteet:

Käteiskassojen saldojen lisäksi käydään läpi myös käytännöt ja ohjeistuksen uusimisen tarve. ALV tarkastuksen tulokset käydään läpi palvelualueen tapaamisissa. Tilinkäyttövaltuudet tarkastetaan ja oheistusta täsmennetään. / Aalto

Toteuma: Käteiskassojen osalta on käyttöönotettu käteistalletuskortit ja ohjeistettu niiden käytössä. Ylimääräisiä käteiskassoja sekä tilejä on lopetettu ja tarkistettu niiden tilinkäyttövaltuudet. ALV tarkastuksessa ei ilmenyt merkittäviä puutteita tiliöijien osaamisessa, muutamia kirjaamisperusteita on tarkennettu. Kirjaamisen käytäntöjä on kehitetty myös muutoinkin osana talousjärjestelmien uudistusta talouspalveluiden mutta myös perus-

turvapalveluiden toimesta. Käteiskassat on tarkastettu vuonna 2019.

Valmistelu ja lisätiedot: Talousjohtaja Katja Aalto, puh. 044 422 4059,
Hallintojohtaja Kari Kankaanranta, puh. 044 422 4020.

Ehdotus

Kunnanjohtaja:

Kunnanhallitus merkitsee tiedokseen selonteon sisäisestä valvonnasta ja edellyttää, että osavuosikatsauksissa kuvataan tarkemmin viranhaltijoiden henkilöstöpäästösten yhtenäistämisen, investointien suunnitelmallisuuden ja sisäisten vuokrien valmistelun etenemistä siihen saakka kunnes asiat on saatu hoidetuksi. Tavoitteena on, että uudistukset saadaan tehdyksi vuoden 2020 aikana.

Päätös

Kunnanhallitus:

Päätösehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.
